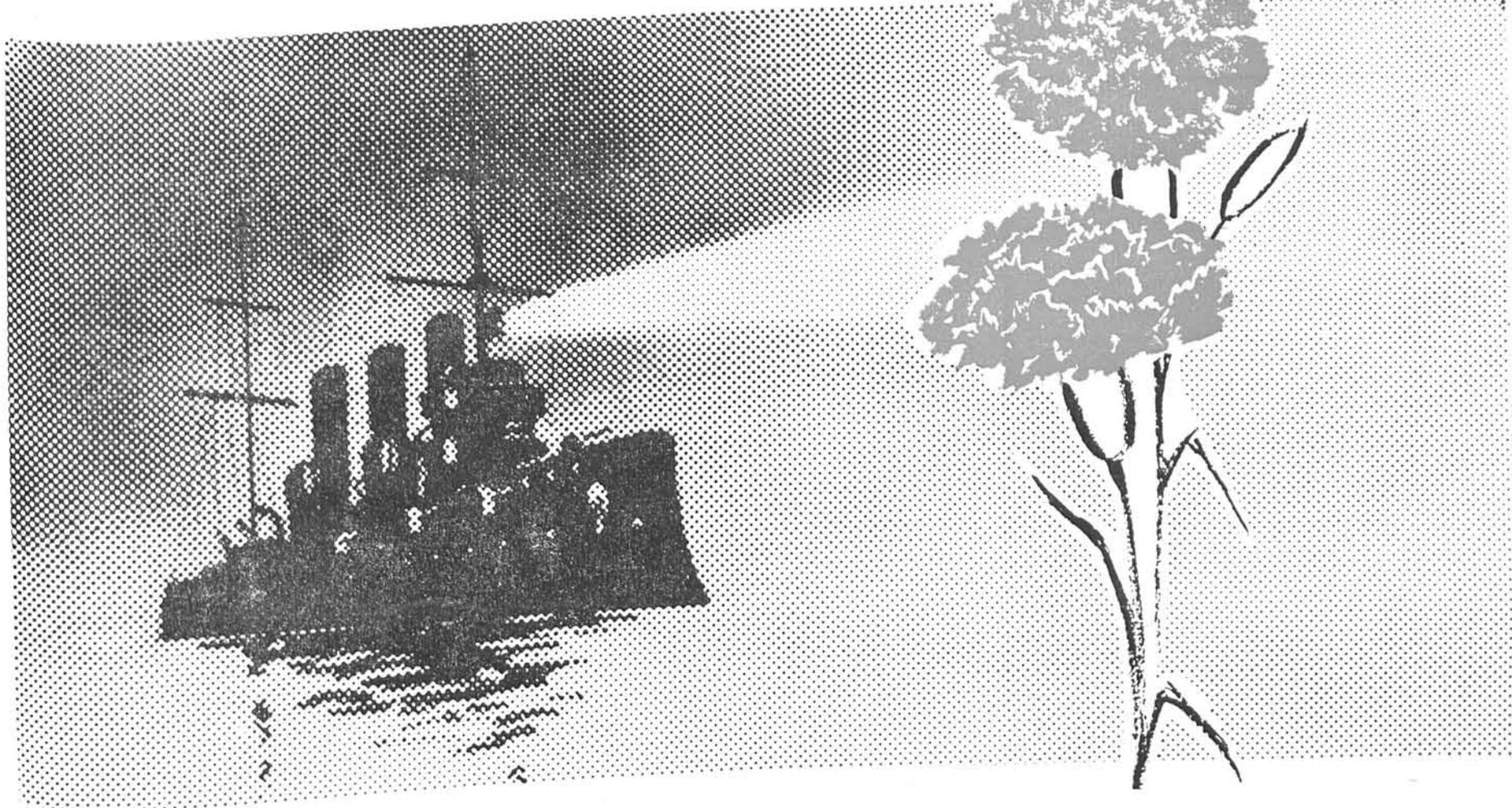

7 ЛІСТАПАДА—49-ая ГАДАВІНА ВЯЛІКАГА КАСТРЫЧНІКА

Іван ШАМЯКІН,
ПІСЬМЕННІК

ЦУДОЎНЫ НАШ САЮЗ!

НАПЯРЭДАДНІ 49-ай гадавіны Вялікага Кастрычніка я разам з нашымі сябрамі, таджыкскімі пісьменнікамі — удзельнікамі Тыдня таджыкскай літаратуры ў Беларусі — праехаў па сваёй рэспубліцы. Пісьменнік сучаснай тэмы, я імкнуся не адстаць ад росту новых гарадоў і новых людзей. І ўсё ж я пераканаўся ў час паездкі, што мае ўяўленні адстаюць ад імклівых тэмпаў гэтага росту.

Менш двух год не быў я ў Салігорску, новым горадзе беларускіх гарнякоў і хімікаў, і, прыехаўшы туды, не пазнаваў многія яго раёны. Я хацеў пахваліцца перад гасцямі, што мне тут усё знаёма, і апынуўся ў цяжкім становішчы. Мяне пыталі, што гэта за цудоўны будынак, і я не ведаў, бо дзесяткі новых дамоў, клубы, цудоўная школа на 1600 месц, тэхнікум — усё гэта вырасла за апошнія два гады.

Двума тыднямі раней я зрабіў паездку па сонечнай Грузіі, знаходзячыся ў ліку гасцей на ўрачыстым святкаванні 800-годдзя з дня нараджэння Шата Руставелі. Юбілей гэты дэманстраваў велізарную павагу савецкіх людзей да культурнай спадчыны кожнага народа. Гэта было сапраўды цудоўна, калі на ўрачыстым пасяджэнні прадстаўнікі амаль усіх савецкіх рэспублік паклалі на стол прэзідыума

новыя выданні «Віцязя ў тыгравай шкуры» на сваіх нацыянальных мовах. Але яшчэ больш глыбокае ўражанне пакінула тая сардэчнасць і цеплыня, з якой сустракалі нас грузіны на сваіх горных дарогах, у сёлах і гарадах.

А год назад я ездзіў па Таджыкістану. Тая ж цеплыня сардэчных сустрэч і той жа велізарны размах будаўніцтва. Мяне ўразілі грандыёзнасць праекта Нурскага гідравузла, аб'ём работ, якія там вядуцца. Аб такім будаўніцтве і такіх людзях хочацца пісаць! А якую сапраўдную паэзію, здавалася б, самай прازیрайчай працы я ўбачыў гэтым летам у калгасах Чарнігаўшчыны, Гомельшчыны і Браншчыны, калі прысутнічаў на сустрэчы хлебарабаў гэтых абласцей трох братніх рэспублік — РСФСР, Украіны, Беларусі.

Цудоўны наш Саюз! Непарушная дружба яго народаў. Упэўнена ідзём мы наперад — да камунізма, бо нас вядзе выпрабаваны капітан — вялікая партыя Леніна! Радасна мы сустракаем наша свята: за 49-ай гадавінай прыдзе слаўны юбілей — паўстагоддзе Савецкай дзяржавы, апоры міру ва ўсім свеце.

Звяртаючыся да чытачоў і сяброў «Голасу Радзімы», я хачу павіншаваць іх з Вялікім Кастрычнікам, які вывеў нашу краіну на шлях свабоды і прагрэсу і адкрыў новую старонку ў гісторыі чалавецтва.

СА СВЯТАМ, ДАРАГІЯ ЗЕМЛЯКІ!

**Best wishes to you, dear friends,
on the occasion of the grand holiday!**

Няма ў рэспубліцы такога раёна, дзе б не працавалі педагогі, юрысты, эканамісты і іншыя спецыялісты — выхаванцы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Леніна. Цяпер ва ўніверсітэце налічваецца 10 факультэтаў, на якіх вучыцца 14 250 чалавек. Тут створаны ўсе ўмовы для заняткаў і навуковай работы.

На здымку: у электронна-мікраскапічнай лабараторыі хімічнага факультэта.

Фота І. ЗМІТРОВІЧА.

БЕЛАРУСКІЯ ВЫРАБЫ НА АПТОВЫМ КІРМАШЫ

У адным з самых вялікіх павільёнаў парку Сакольнікі ў Маскве адкрыўся міжрэспубліканскі аптвы кірмаш па продажу тавараў народнага спажывання. У ім прымаюць удзел усе саюзныя рэспублікі.

Сваю прадукцыю дэманструюць і прадпрыемствы Беларусі. Мінскае вытворчае аб'яднанне «Прамень» прадставіла шмат узораў разнастайнага абутку.

Беларускія тэкстыльшчыкі паказваюць шарсцяныя, баваўняныя і льняныя тканіны. Мінскі камвольны камбінат прадставіў арыгінальныя шарсцяныя тканіны, выпуск якіх пачнецца ў 1967 годзе. На многіх узорах ужо ляжаць таблічкі з ацэнкай «выдатна».

Сваю прадукцыю на кірмашы паказваюць таксама Мінскі і Гродзенскі тонкасуконныя камбінаты, Брэсцкая суконная і Віцебская шаўкаткацкая фабрыкі, Баранавіцкі баваўняны камбінат і Аршанскі льнокамбінат.

СТАЛЯВАРЫ.

[Здымак зроблен на Мінскім трактарным заводзе].

Фотаэцюд Ул. КІТАСА.

РАСЦЕ СЕТКА МЕДЫЦЫНСКІХ УСТАНОЎ

Адбылося пасяджэнне Пастаяннай камісіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР па ахове здароўя і сацыяльнаму забеспячэнню. Разгледжана пытанне аб ходзе будаўніцтва медыцынскіх устаноў у рэспубліцы.

Камісія адзначыла, што дзякуючы клопатам Камуністычнай партыі і Саветаў ўрада сетка медыцынскіх устаноў у Беларускай ССР з году ў год павялічваецца.

За сямігодку бальнічная сетка расшырылася больш чым на 30 тысяч ложкаў. Толькі за 1965 год і 8 месяцаў 1966-га ўведзены ў строй Бешанковіцкая, Буда-Кашалёўская, Быхаўская, Столінская, Чэрвеньская раённыя бальніцы, процітуберкулёзны дыспансер у г. Магілёве, 6-я бальніца ў г. Мінску, корпус Баранавіцкай бальніцы на 240 ложкаў і рад іншых лячэбных устаноў.

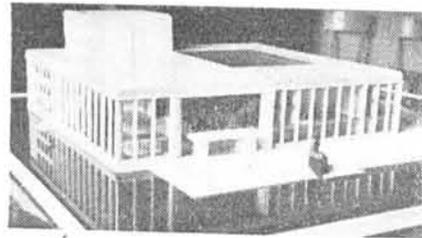

З адгрузачнай эстакады Гомельскага суперфасфатнага завода штодзённа адыходзяць састаны з сернай кіслотай. На здымку: заліўка цыстэрн чарговага эшалона.

Фота Ч. МЕЗІНА.

Гэты палац культуры са шкла і бетону будзе ўзведзены ў кэласе «Расвет» Кіраўскага раёна.

Фота Ул. КРУКА.

ПОРТ НА БЯРЭЗІНЕ

Будаўніцтва новага порта закончана ў Бабруйску. Тут пабудавана прычальная сцена ў 260 метраў, да якой адначасова пад пагрузачна-разгрузачныя работы могуць стаць чатыры судны.

З асваеннем магутнасці порт будзе перапрацоўваць у год 800 тысяч тон грузаў.

У бягучай пяцігодцы порты такой жа магутнасці будуць пабудаваны на Заходняй Дзвіне ў Віцебску і на Нёмане ў Гродна. Будзе рэканструяваны Гомельскі порт.

У ФОНД ДАПАМОГІ В'ЕТНАМУ

Тысячы мінскіх юнакоў і дзяўчат выйшлі на агульнагарадскі нядзельнік, сродкі ад якога накіроўваюцца ў фонд дапамогі народу В'етнама. Каля шасці тысяч чалавек працавалі ў гэты дзень у Заводскім раёне — на аўтамабільным і падшыпніковым заводах, заводзе запасных частак. Навучэнцы прафесіянальна-тэхнічных вучылішч працавалі на будаўнічых пляцоўках. Свой аднадзённы заробтак у фонд дапамогі В'етнаму ўнеслі экіпажы многіх самалётаў Мінскага аэрапорта.

ПАДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ
ПАДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ

ОРДЭН ЛЕНІНА — НА СЦЯГУ ЗАВОДА

Ордэнам Леніна ўзнагароджан Гомельскі шклозавод імя Ламаносава. Гэтай узнагароды прадпрыемства ўдасцоена за датэрміновае выкананне сямігадовага плана, распрацоўку і асваенне новых відаў шкловырабаў тэхнічнага прызначэння, дасягнутыя поспехі ў развіцці і ўдасканаленні вытворчасці. За сем гадоў краіна атрымала дадаткова да задання 2,6 мільёна квадратных метраў шкла, 712 кіламетраў шкляных труб, больш як тысячу кубаметраў будаўнічых пенаблокаў.

МАРШРУТЫ БРАЦТВА

Працоўныя Гомельскай вобласці ўстанавілі сяброўскія сувязі з працоўнымі Паўднёва-Чэшскай вобласці Чэхаславацкай Сацыялістычнай Рэспублікі. У верасні на Гомельшчыне пабывала дэлегацыя Паўднёва-Чэшскай вобласці. А праз месяц у Чэхаславакію выехала з візітам у адказ дэлегацыя працоўных Гомельскай вобласці.

На зямлі Паўднёвай Чэхіі гасцям з Беларусі быў аказан гарачы брацкі прыём. Дэлегацыя наведла буйнейшыя прамысловыя прадпрыемствы вобласці, сельскагаспадарчы кааператывы «Загоржы» і дзяржаўную свінаферму «Гігант», гасціла ў пагранічнай і воінаў Сярэдне-Чэшскай ваеннай акругі, сустракалася з абласным партыйным актывам, рабочымі, хлебарабамі, інтэлігенцыяй.

Па дамоўленасці паміж Гомельскім абкомам КПБ і Паўднёва-Чэшскім абкомам КПЧ цяпер распрацоўваюцца мерапрыемствы па ўстанавленню сувязей паміж гарадамі, калектывамі прамысловых і сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, навуковымі ўстановамі абедзвюх абласцей.

ПЕРАУТВАРАЮЦА ЗЯЛЕНІЯ УГОДДЗІ

175 тысяч гектараў лугоў і пашаў падверглі павярхоўнаму і карэннаму паляпшэнню сельскай працаўнікі рэспублікі. Гэта намага больш, чым было зроблена ў мінулым годзе.

Актывізуюць работы на зялёных угоддзях меліярацыйныя будаўніча-мантажныя ўпраўленні і механізатары аб'яднанняў «Сельгастэхнікі». Спецыяльныя брыгады і звенні стварылі многія гаспадаркі.

Клопаты аб паляпшэнні натуральных кармавых угоддзяў прыносяць адчувальныя прыбыткі. Так, калгас «Радзіма» Драгічынскага раёна з дапамогай меліяратараў Кобрынскага БМУ асушыў пераўтварэнне лугі, зрэзаў з іх купіны і кусты, узараў і засеяў участкі травам. Цяпер гаспадарка мае амаль 500 гектараў культурных пашаў і звыш 800 гектараў палепшаных сенакосаў і за кошт гэтых угоддзяў атрымлівае дзве трэці часткі гадавой вытворчасці малака і ялавічыны.

У Мінску ў раёне трактарнага завода вядзецца вялікае будаўніцтва. Вось і яшчэ адзін дом чакае навасёлаў.

Фота Ул. ЛУПЕЙКІ.

ЯШЧЭ АДЗІН ЦЭХ

Будаўніцтва буйнога цэха па вытворчасці прысадак, якія надаюць змазачным маслам антыкарызійныя, антынагарныя і іншыя ўласцівасці, завершана на Наваполацкім нафтаперапрацоўным заводзе. У вялікім чатырохпавярховым корпусе ўстаноўлена больш 200 адзінак сучаснага тэхналагічнага абсталявання. Усе працэсы аўтаматызуюцца і механізуюцца. Яны будуць ажыццяўляцца з дапамогай кантрольна-вымяральных прыбораў і іншай аўтаматыкі. Закончылася абкатка тэхналагічнага абсталявання.

«МТЗ-50Б» — ТРАКТАР ПЛЮС ЭЛЕКТРОНІКА

На свет з'явіўся трактар «МТЗ-50Б». Ён зроблен у цэку доследнай вытворчасці Мінскага трактарнага завода. Канструктары пад кіраўніцтвам начальніка бюро гідрамеханізацыі С. Яраша ўвялі ў будову машыны паўправадніковыя прыборы. Электроніка значна аблегчыла працу вадзіцеля, дазволіла аўтаматызаваць кіраванне.

Наперадзе трактара ўмацавана невялікая рама. На ёй зманціраваны копір і датчык. Калі машына, ідучы па полі, крыху збочыла — копір закрэпае край баразны або сцяблы раслін. Прыняты такім чынам сігнал праз датчык перадаецца на гідраўзмацняльнік, які і паварочвае колы ў патрэбным напрамку.

У «МТЗ» няма традыцыйнага рычага пераключэння перадач. Аўтаматычнае прыстасаванне звязала работу рухавіка і каробкі перадач. Скорасць у залежнасці ад дарожных умоў аўтаматычна і бесступенчата змяняецца ад дзвюхсот метраў да 30 кіламетраў у гадзіну.

У тэлевізарным цэху Мінскага радыёзавода пачалася серыйная вытворчасць мадэрнізаванай маркі тэлекамбайна «Беларусь 110-М». Для яго афармлення прыменены пластмасы і поліэфірныя смолы.

На здымку: кантралёр Генадзь ЗАЛІЗНАУ правярае якасць тэлекамбайна.

Фота І. ЗМІТРОВІЧА.

НА УЗРОУНІ ЛЕПШЫХ СУСВЕТНЫХ УЗОРАЎ

Пачатак працоўнай біяграфіі Беларускага аўтамабільнага завода супаў ад пачаткам сямігадкі. За сем гадоў атрымана 14 мільёнаў рублёў звышпланавых прыбыткаў. Расшырыліся вытворчыя плошчы завода. Створана больш дасканалая машына «БелАЗ-540» грузпадымальнасцю 27 тон, якая стаіць цяпер на ўзроўні лепшых сусветных узораў машын гэтага класа.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 20 жніўня Беларускага аўтамабільнага завода ўзнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Гэтыя здымкі прыслалі да нас у рэдакцыю землякі. Першы з іх зроблены ў італьянскім сяле Саларола, правінцыя Равена, на

памяць аб сустрэчы з маранамі савецкага судна «Гарызонт». На другім здымку, часоў гітлераўскай акупацыі Францыі, —

наш зямляк Уладзімір ЛІХОТА (злева), побач з ім савецкі афіцэр, удзельнік Супраціўлення Васіль ПОРЫК.

СЛОВА АБ СЯБРАХ

Трывалыя ніці сяброўства і ўзаемаразумення працягнуліся паміж Радзімай і яе далёкімі сынамі за час існавання Беларускага таварыства па культурных сувязях з сусайчыннікамі за братам і нашай газеты. Аб сябрах і карэспандэнтах «Голасу Радзімы», якія праз гады і адлегласці пранеслі сваю любоў да Айчыны, зрабілі ўклад у перамогу над фашызмам і сёння разам з савецкім народам змагаюцца за мір і праўду, мы хочам расказаць у святочным нумары.

У 1963 годзе гасцямі рэдакцыі былі муж і жонка Ліхоты. Гледзячы на гэтых сціпрых ціх людзей, прыемна было думаць, што ў гады гітлераўскай акупацыі Францыі яны, рызыкуючы жыццём, хавалі ў сваім доме савецкіх ваеннапалонных.

Лагер быў размешчаны недалёка ад рабочага пасёлка Курсель-ле-Лянс, дзе жылі Ліхоты. Палонныя паміралі там ад голаду і знясіловачай працы на вугальных шахтах. Мясцовому насельніцтву было строга забаронена аказваць дапамогу вязням. І ўсё ж Уладзімір Якаўлевіч знайшоў спосаб звязацца з савецкімі братамі і перадаваць ім ежу праз калючы дрот. Прадукты можна было купіць голькі на чорным рынку, і на гэта пайшлі ўсе зберажэнні і заробак сям'і.

Вялікім сябрам Ліхотаў быў легендарны герой Васіль Порык. Яны палюбілі яго, як сына, і Васіль запрашаў «цётку Стасю» і «дзядзьку Валодзю» пераехаць да яго на Украіну пасля перамогі, у якой усе яны не сумняваліся. У час сваіх апошніх уцёкаў Порык правёў ноч у доме Ліхотаў. Смерць Порыка Станіслава Ігнацьеўна і Уладзімір Якаўлевіч перажывалі як вялікае асабістае гора і да гэтага часу даглядаюць яго магілу.

Змагалася з фашыстамі сям'я нашага земляка Ф. Ржачыцкага: ён, жонка, сын і нявестка-французжанка. Ржачыцкі ўзнагароджан ваенным крыжам, яго сын — медалем. Ратаваў савецкіх ваеннапалонных С. Лапцёнак. Удзельнічалі ў Супраціўленні і іншыя нашы сусайчыннікі. Пагарджаючы смерцю, яны сумленна выконвалі свой абавязак і ўносілі палітычную долю ў справу ўсенароднай барацьбы з фашызмам, набліжаючы перамогу.

«Другая сусветная вайна нібы пастукала ў сэрца кожнага рускага, беларуса і спытала яго: з кім ты — з Радзімай ці з яе ворагам?» — гэта словы з пісьма Сцяпана Філютовіча з Аргенціны. На гэтае пытанне тысячы нашых землякоў з Лацінскай Амерыкі, Канады, ЗША адказалі ўнясеннем сваіх зберажэнняў у Чырвоны Крыж, пасылкамі, заявамі з просьбай прыняць іх у рады Савецкай Арміі. Узніклі шматлікія камітэты садзеяння Радзіме. Актыўна ўдзельнічаў у Беларускай камітэце дапамогі і Сцяпан Антонавіч Філютовіч. Патрыятычная дзейнасць старых эмігрантаў не спынілася і пасля вайны. Калі ў Аргенціну, ратуючыся ад справядлівага суда, хлынула мутная хваля злачынцаў і сярод іх здраднікі савецкага народа, яны ставілі перашкоды патокам хлусні, абараняючы гонар Радзімы. Крапіўнае сям'я нацыяналізму не прывілося на нашай глебе, з гонарца ззначнае Філютовіч.

Менавіта ў тым, каб абараняць Айчыну ад паклёпнікаў, распаўсюджваць праўду аб яе міралюбнасці, стваральнай працы яе народа, бацькаў свой абавязак перад роднай зямлёй сумленныя эмігранты. Нястомнымі прапагандамі праўды аб СССР з'яўляюцца Надзежда і Рыгор Мартынюкі. Увосень, сабраўшы ўраджай і вызваліўшыся ад паўсядзённых турботаў на ферме, яны адпраўляюцца па навакольных гарадах і пасёлках. Выступаюць перад канадскімі рабочымі, фермерамі, настаўнікамі, урачамі, ездзяць у калоніі рускіх духаборцаў і украінскіх «самасціянікаў», дакументальна падмацоўваючы свой расказ фотаздымкамі і фільмамі, зробленымі ў час паездак на Радзіму.

Чытачам «Голасу Радзімы» добра знаёма імя нашага пастаяннага карэспандэнта Аляксея Грыцкука з Канады, які ўжо двойчы пабываў у СССР. Чалавек энергічны і дзейны, ён заўсёды ўступае ў спрэчкі з тымі, хто ашуканы варожай прапагандай ці свядома чэрніць

жыццё ў Савецкім Саюзе. З вялікім пацуццём расказвае ён у сваіх артыкулах пра абноўленую родную зямлю. «У 1917 годзе ўзыйшоў першы парастак дрэўца свабоды, — піша ён. — За гэтыя гады ён вырас у магутнае дрэва, і няма такой сілы ў свеце, якая б магла зваліць яго».

Многія нашы землякі пакінулі Радзіму да Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. Аб жыцці ў Савецкім Саюзе яны ведаюць з друку, пісьмаў родных і — некаторыя — з турыцкіх паездак. Але тое, што Савецкая ўлада пераўтварыла іх родныя мясціны і вывела некалі адсталую краіну ў перадавыя дзяржавы свету, зрабіла іх шчырымі прыхільнікамі нашага спосабу жыцця. Акрамя таго, яны выдатна разумеюць, што Кастрычнік меў вялікі ўплыў на лёс заходніх краін. Вось думкі Аляксея Савіцкага са Злучаных Штатаў:

«У нашай хвалёнай Амерыцы вельмі цяжка было жыць да Кастрычніцкай рэвалюцыі. Мы працавалі па 10—12 гадзін у дзень, і зарплата была мізэрная. Руская рэвалюцыя абудзіла амерыканскіх рабочых, якія пачалі змагацца за свае правы. Капіталісты пайшлі на ўступкі. Значыць, мы не толькі радуемся святу Кастрычніцкай рэвалюцыі, але і ўдзячым савецкім людзям за паляпшэнне нашага становішча».

У сённяшнім нумары змешчана пісьмо Антона Мікшы, добрага сябра рэдакцыі. Калі ў яго дом прыходзіць пасылка Беларускага таварыства з кнігамі (а кнігі ў Бразіліі каштуюць вельмі дорага), да яго збіраецца ўвесь пасёлак Жандаю. «Многія здзіўляюцца такім шчодрым падарункам, — гаворыць Мікша, — але я ім адказваю, што мая Радзіма багатая і магутная. Яна не пакідае сваіх дзяцей, раскіданых па свеце. Ёсць тут такія, што паклёпнічаюць на СССР. Але вераць не ім, а мне, таму што ведаюць, што я за ўсё сваё доўгае працоўнае жыццё не сказаў ні слова няпраўды».

Мінулае вайна вогненным смерчам апаліла акупіраваную тэрыторыю Савецкага Саюза. Тое, што тварылі фашысты на нашай зямлі, не ўкладаецца ў чалавечым уяўленні, і многія людзі, якія жывуць за мяжой, лічаць расказы аб жахах вайны некалькі пераўвядзенымі. Іван Сіняўскі, атрымліваючы з Таварыства кнігі аб вайне, не толькі перадае іх землякам, але і перакладае сваім знаёмым французам. Асабліва моцнае ўражанне робіць зборнік дакументаў аб злачынствах нямецка-фашыстскіх акупантаў на беларускай зямлі, ілюстраваны здымкамі, захопленымі ў саміх гітлераўцаў.

Часта збірае ў сябе сяброў і чытае ім уголас прысланыя кнігі Васіль Панасюк з Канады. «Толькі цяпер мы па-сапраўднаму зразумелі, чым была гэта вайна для савецкага народа», — гавораць яго слухачы. Широка прапагандаюць савецкую літаратуру і іншыя нашы землякі.

Людзі, адарваныя ад Айчыны, смуткуюць па родных мясцінах і з самымі шчырымі пяшчотнымі словамі звяртаюцца да сваёй любай, незабыўнай, ласкавай зямлі. І на чужыне ўсходзіць і заходзіць сонца, і на чужыне можна сустрэць бярозку, піша А. Грыцук. Але гэта не тое сонца, што сагрывала наша дзяцінства, не тая бярозка, у ценю якой адпачывалі нашы бацькі. І каб не адчуваць сябе адзінокімі ўдалечыні ад Радзімы, эмігранты знаходзяць адзін аднаго ў тых краінах, дзе яны жывуць.

Дзесяткі год існуюць прагрэсіўныя клубы і саюзы землякоў у Канадзе, ЗША, Аргенціне. Дваццацігадовы юбілей не так даўно ўрачыста адзначыў Саюз савецкіх грамадзян у Бельгіі. Колькі цікавых змястоўных пісьмаў атрымалі мы ад Марыі Гарох і яе мужа Люсьена Гонья — актыўных членаў Таварыства бельгійска-савецкай дружбы, ад Кацярыны Штэйн, Тамары Герцбергер, Ніны Гельфі, Леанарды Малеевай, Алісы Кухар, Сіркі Раацікайнен, Клэры Бернар, Галіны Рыжай, мужа і жонкі Чапурных. Іх так многа, сумленны савецкіх патрыётаў за мяжой! У дзень вялікага свята Кастрычніка мы шлём сардэчнае прывітанне ўсім нашым верным сябрам, чытачам і карэспандэнтам.

ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ● ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ● ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ

Дорогие товарищи!

От имени правления, членов и друзей Русского общественного клуба гор. Сиднея поздравляем всех сотрудников редакции газеты «Голас Радзімы» с 49-й годовщиной Великой Октябрьской социалистической революции. Желаем вам всяческих успехов. Слава Октябрю!

Председатель М. БАНДИН
Секретарь П. КОНОНОВ.

* * *

От визита на Родину у нас с женой осталось очень много впечатлений. Нет того дня, чтобы мы не вспоминали о нашей поездке. Читаем «Голас Радзімы», смотрим иллюстрации и мыслями уносимся в знакомые места.

Наши первые шаги по советской земле мы сделали в Ленинграде. Каждый камень этого города связан с историей нашей Родины. Здесь жили многие выдающиеся деятели науки и культуры. Здесь началась Великая Октябрьская социалистическая революция. В годы войны город вынес страшную вражескую блокаду, но не склонился перед фашистами. В Москве мы побывали в Большом театре, видели панораму Бородинского сражения, Кремлевский дворец съездов. И, конечно же, посетили Мавзолей Ленина. Мы восхищались красавцем Минском, который поднялся из пепла, гуляли по цветущим улицам Киева, дышали в Ялте прохладой морского воздуха.

Везде мы чувствовали себя, как дома, а особенно в

Бресте, где нас сразу окружили родные и друзья детства. Долго гостили на Брестчине, а родные все уговаривали остаться еще. И местные власти к нам очень тепло отнеслись, предлагали продлить визу, если нужно. Вот как получается, когда попадаешь к настоящим друзьям.

Мы с женой говорили — вот бы привезти с собой хоть одного клеветника на цепочке (свободно пускать его опасно — может покушать) и сказать: «Посмотри на эти шумящие нивы, на прекрасные города, послушай, что говорят люди, и подумай, как ты низко пал, как дешево проданся хозяевам. За обедки с их стола продаешь Родину».

Мы разговаривали со многими — и с городским населением, и с колхозниками, ни разу не встретили человека, который бы хныкал и жаловался на жизнь. Наоборот, каждый рассказывал о страшных годах войны и говорил, как много сделано за послевоенные годы. Если чего и не хватает, то все знают, что это скоро будет, потому

ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ● ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ ● ПІШУЦЬ ЗЕМЛЯКІ

НА ЗМЯРКАННІ,

Фотаэцюд С. АНАНКІ.

что жизнь идет к лучшему. Только бы был мир на земле, а все остальное будет. Такой ответ мы слышали от всех родных, знакомых и незнакомых.

Здесь мы вряд ли можем похвастаться тем, что все идет к лучшему. Городские рабочие хоть могут организованно защищать свое существование, а нам, фермерам, приходится плохо. Все необходимое для земледельца за последние 20 лет вздорожало во много раз. Вот, например, сейчас в 1947 году стоила 295 долларов, а в 1966 — более 3 000. А за пшеницу мы получаем ту же цену, что и тогда. За первый сорт говядины нам платят по 22 цента за фунт, а пойдешь в городе — 1,25 доллара за обед. Рассказываем здесь, что в Советском Союзе в столовой за 40 копеек можно сытно пообедать, так удивляются:

— А почему же тогда в СССР люди голодают?

— Откуда это вы взяли, что голодают?

— Да вот, газеты пишут. — Жалко, — говорю, — что вы не набрались энергии, чтобы плюнуть на подобные газеты, а заодно и на тех, кто в них пишет. Вы лучше соберите деньги и поедьте в Советский Союз, тогда убедитесь сами, где ложь, а где правда.

В таких беседах очень помогают нам снимки, сделанные в СССР. На них сфотографированы самые различные места, и нигде не видно убитых горем людей, все жизнерадостные и хорошо одетые. Когда мы ехали, нас некоторые предупредили, что, мол, надо брать фотоаппарат, все равно пленки отнимут. А вот никто не отнял, и снимали мы все, что хотели.

Мы очень благодарны всем, кто помог нам увидеть Родину. Теперь, после поездки, нам легче вступать в поединок с теми, кому еще хочется бросать

грязью в сторону СССР.

А теперь, дорогие соотечественники, поздравляем вас с радостным праздником Октябрьской революции. Пусть цветет наша прекрасная Родина на радость друзьям!

Алексей ГРИЦУК.

Канада.

*

Дзякую вам сардэчна за расказ аб маім родным горадзе Берасіно, які вы змясцілі ў газеце, за кнігі, што даслаеце мне. Карыстаюся выпадкам павіншаваць дарагую Радзіму з Кастрычнікам — вызваліцелем і пажадаць ёй усяго найлепшага на яе слаўным шляху.

Сямён ЛАПЦЕНАК.

Францыя.

*

Горад Мінск і яго людзі, якія так гасцінна сустракалі нас, рускіх канадцаў, назаўсёды застаюцца для мяне незабытымі. Вітаючы Радзіму са святам Кастрычніцкай рэвалюцыі, я хачу

прывесці словы з песні, пачутай мной у Беларусі. Гэтыя словы лены за ўсё выкажуць і мае ўласныя думкі і пацудзі:

Радзіма мая дарагая,
Ты ў ічасці жаданым
жыві.
Я сэрцам табе прысягаю
У шчырай сыноўняй
любві.

Лявон ЯКУБОВІЧ.

Канада.

*

Паважанае рэдакцыя, любая Айчына, родныя мае людзі! Спяшаюся павіншаваць

вас з Вялікім Кастрычнікам, які вывёў нашу краіну на лепшае месца сярод усіх краін свету. Я многа напрацаваў за свой доўгі век, і старасць мая праходзіць у дастатку. Але не хапае самага галоўнага — родных палёў і лясоў. Гэта ўжо віна не мая, а лёсу. Адным я ганаруся і буду ганарыцца: ніколі я не здраджваў Савецкай Айчыне ні ў думках, ні на справе і дапамагаў ёй усім, што толькі было ў маіх сілах.

Антон МІКША.

*

*

*

Весь прошлый год я тяжело болел, но сейчас мне гораздо лучше. Причиной этому — новые лекарства, предложенные врачом-кардиологом, а также хорошее настроение, связанное с нынешним политическим курсом Франции. С какой радостью следил мы с женой за поездкой президента де Голля по Советскому Союзу и слушали его выступления о том, что Франция будет придерживаться политики мира и всеобщего разоружения. С Советским Союзом заключены соглашения о культурном и экономическом сотрудничестве. Две великие державы договорились жить в мире и взаимопонимании. Это полностью отвечает пожеланиям французов, которые всегда с уважением и любовью относились к СССР. И, конечно, вдвойне счастливы мы, эмигранты, дети России.

Франция.

Владимир ЛИХОТА.

СВЯТОЧНЫЯ КАНЦЭРТЫ
АДБЫВАЮЦА ЗАРАЗ
ВА УСЕЙ РЭСПУБЛІЦЫ—
АД ВЯЛІКІХ КАНЦЭРТНЫХ
ЗАЛАЎ
ДА СЕЛЬСКІХ КЛУБНЫХ
СЦЭН.
НА ЗДЫМКУ:
ВЫСТУПАЕ ГРОДЗЕНСКІ
АНСАМБЛЬ
ПЕСНІ І ТАНЦА
«НЕМАН».
Фота У. КІТАСА.

У МАРУ трэба верыць. У ёй — сэнс існавання, яна прыцягвае, прымушае рухацца, жыць. Мар — далёкая зорка, да яе цяжка дацягнуцца. Часам сустракаеш з ёю чалавек, яркай бліскавіцай прамільгне яна на яго жыццёвым небасхіле, васьмью рукой можна дастаць, але раптам знікне, як казачнае дзіва. Сум і адчай агорнуць душу, толькі моцны ўсё роўна не адступіцца. Будзе ісці за сваёй марай праз гады і нягоды, праз цемру і барацьбу. Яна напоўніць сэрца надзеяй, прыдае сілы ў цяжкую мінуту, у шчаслівую — зробіць больш поўнай радасць.

З дзяцінства свяціла такая зорка Фадзею Канстанцінавічу Варанішчу. Яна вадзіла яго далёкімі заморскімі сцежкамі, на ўсё жыццё зрабіла барацьбітом са злом і несправядлівасцю, прывяла ў краіну, дзе найбольш поўна ператвораны ў жыццё тыя ідэалы, за якія ён змагаўся.

Юнаку было семнаццаць, калі ён выказаў свой першы пратэст. Уззяўшы ў рукі невялікія клуначак, параіўшыся з таварышам, вырашыў перайсці граніцы і перабрацца ў Савецкі Союз. Здавалася, толькі вузенькая палоска зямлі аддзяляе яго ад свабоды, магчымасці не думаць, як падзяліць на пяцёрых жабрацкую спадчыну, што засталася пасля бацькі, працягваць вучобу, якую пачынаў за некалькі год перад гэтым у Ліпецку, дзе сям'я жыла разам з іншымі беларускімі бежанцамі пасля першай сусветнай вайны. Ліпецк быў горадам новай, Савецкай, Расіі, краіны, дзе перамагла сацыялістычная рэвалюцыя. Успаміны аб тым часе не пакідалі Фадзея Варанішчу ніколі, яны будзілі першыя думкі аб барацьбе, прымушалі думаць.

...Кавалачак зямлі, што аддзяляў Варанішчу ад мары, аказаўся не такім ужо і вузкім. Яго так і не ўдалося пераадолець. Раніцою ля самай граніцы юнака арыштавалі жандармы і, адлучаваючы, адвялі ў пастарунак. Пратрымаўшы

дзень у цёмнай, адпусцілі. Напэўна, палічылі, што назаўсёды выбілі з хлопца жаданне супраціўляцца.

У Аргенціне, куды Фадзея Канстанцінавіча закінуў крызіс 1929 года, ён сустрэўся з земляком.

— Ты адкуль? — спытаў ён у Варанішчу.

— З Ашмян. А ты?

— З Віленшчыны.

Колькі тады было на гэтай

гады ў складзе Інтэрнацыянальнай бригады Варанішча ваяваў супраць фашызму. Сярод яго сяброў было многа рускіх, прыехаўшых з Савецкага Саюза, з некаторымі ён падтрымлівае сувязь і зараз. У адным з баёў Фадзея Варанішча быў цяжка паранены. На іспанскай зямлі яму ўручылі ордэн «За выдатную інтэрнацыянальную барацьбу».

Пасля разгрому фашыстамі Іспанскай рэспублікі Ф. Вара-

МАР

зямлі такіх сустрэч, такіх размоў! Зямляк дапамог Фадзею ўладкавацца на работу ў порт Санта-Фэ, дзе сам працаваў ужо пяць год. Там было многа беларусаў, украінцаў, рускіх, якія прагна распывалі і пра Кастрычніцкую рэвалюцыю, і пра новае жыццё ў Савецкай краіне. Варанішча расказваў усё, што ведаў сам, і зусім не думаў аб тым, што займаецца прапагандай. Але гаспадар палічыў інакш: «Ты добра працуеш, але гаворыш многа лішняга. Бальшавікі мне не патрэбны».

Тады Варанішча яшчэ не быў камуністам. Ён стаў ім значна пазней, у Буэнас-Айрэсе. Там Фадзея Канстанцінавіч пазнаёміўся з рэвалюцыйнай літаратурай. «Капітал» К. Маркса прымусіў моцна задумацца, дапамог зразумець сутнасць класавай барацьбы. Шчасцем для чалавека, адарванага ад Радзімы, ад блізкіх, былі дружба і давер'е, панаваўшыя ў арганізацыі. Так пачыналася дарога да мары. У 1937 годзе яна прайшла праз палачыны Мадрыд, перакрывалася з лёсам іспанскага народа, які абараняў сваю рэспубліку. Два

інішча разам з іншымі змагарамі трапіў у канцэнтрацыйны лагер, які спачатку знаходзіўся на тэрыторыі Іспаніі, а потым Францыі. Без харчавання, без адзення і медыкаментаў людзі гінулі кожны дзень. Дапамагалі міжнародныя рабочыя арганізацыі і французы-патрыёты. З французамі вязні сыйшліся бліжэй, як толькі іх пачалі вазіць на работу. З дапамогай французскіх сяброў удалося ўцячы з палону, звязанца з сіламі Супраціўлення. Да канца вайны Фадзея Канстанцінавіч Варанішча працягваў барацьбу ў падполлі горада Бардо. Адсюль у 1945 годзе ад'язджаў на Радзіму, увозячы з сабой падарунак французскіх рабочых — чырвоны сцяг. Яшчэ да вайны французы атрымалі яго ад масквічоў, не аднойчы выходзілі з ім на свае рабочыя дэманстрацыі, у гады вайны хавалі ад фашыстаў.

Ф. Варанішча прывёз яго ў Беларусь, і ў першы мірны Кастрычнік яго неслі наперадзе сваёй калоны смаргонскія рабочыя. Цяпер сцяг захоўваецца ў Гродзенскім абласным краязнаўчым музеі.

Фадзея Канстанцінавіч сустрэў мяне на ўласным падворку. З ім мы паспелі пазнаёміцца раней, і цяпер ён прадстаўляў свайго сына: «Знаёмцеся, гэта Саша, наш самы галоўны гаспадар».

«Гаспадару» няма і дзесяці год, ён вучыцца толькі ў другім класе. Бацька глядзіць на яго з добрай усмешкай і замілаваннем. Адчуваецца, што Саша самы меншы ў сям'і, што

назваюць яго «гаспадаром» не толькі за тое, што ён бывае дома адзін, і тады хата і сад з чырвоным грашпэінам пераходзяць у яго поўнае распараджэнне. Відаць, многае даруюць бацькі гэтаму жываваму, гарэзліваму хлапчуку. Быццам здагадаўшыся пра мае думкі, Фадзея Канстанцінавіч гаворыць:

— Што зробіш — дзеці. Часам злужэся, як назбіраецца іх поўная хата. Усё паставяць дагары нагамі. Але злосьць хутка адыходзіць.

Відаць, дзеці — самая вялікая слабасць і самая вялікая радасць Фадзея Канстанцінавіча. Яго твар святлее, калі ён пачынае гаварыць пра сыноў. Старэйшы Васіль пакінуў ужо бацькоўскую хату, вучыцца ў Слоніме. Валянцін — у васьмым класе.

— Калі бадзёўся па свеце, цяжка было наверх, што і ў мяне будзе сям'я. Думаў, прыдзецца паміраць бабылём. А вось пашанцавала. З жонкай мы многа год пражылі мірна і шчасліва, трох сыноў выгавалі. Вам, напэўна, цяжка зразумець маю радасць. Яна здаецца такой звычайнай. І дзеці

мае мяне не разумеюць, таму што не можа чалавек, які не пражыў жыцця, падобнага на мае, увяць тое вялікае хваляванне, якое агарнула мяне, калі я прыехаў у Савецкі Союз. Тут канчаліся мае пакуты, больш ніхто не зневажаў маю чалавечую годнасць. Я быў, як усе. Нарэшце, убачыў і сваю зямлю свабоднай. Яна ляжала зруйнаваная і спаленая, але і гэта не вельмі падохала мяне. Цяжка было ўсім. І ўсе дружна працавалі.

Фадзея Варанішча вярнуўся дадому такім жа бедным, як і ад'язджаў. Але ў яго была вера. Як жар-пташку, ён трымаў у руках сваю мару, якая на вачах ператваралася ў жыццё. Адраджаўся горад, і Фадзея Канстанцінавіч працаваў у ліцейным цэху прамкамбіната. Быў майстрам, быў начальнікам цэха. За выдатную работу атрымаў многа грамад і каштоўных падарункаў. Самая галоўная ўзнагарода — вучні, людзі, якіх ён навучыў усяму таму, што ведаў сам.

Фадзею Канстанцінавічу Варанішчу 58 год. Ён па-ранейшаму працуе на Смаргонскім прамкамбінаце. Не аднойчы выбіралі яго дэпутатам гарадскога Савета, і цяпер ён з'яўляецца народным засядацелем. Фадзея Канстанцінавіч вельмі абаяльны чалавек і выдатны расказчык. Ён многа перажыў, многа пабачыў, слухаць яго можна гадзінамі. Заслухаўся яго расказаў і маскоўскі пісьменнік Яўген Басняцкі. Некалькі год таму назад ён выдаў кнігу «Чужаземец», у якой прататыпам галоўнага героя Андрэя Клімовіча можна лічыць Фадзея Канстанцінавіча Варанішчу. Гэта кніга аб людзях, якім давялося перажыць усе нягоды эміграцыі ў Аргенціне. Цяпер Яўген Басняцкі мяркую перыхаць на Смаргоншчыну, каб напісаць другую частку кнігі аб гадах барацьбы ў Іспаніі.

Д. ЧАРКАСАВА.

ПАМ'ЯЦІ ПАЭТА

Два гады існуе ў Львове беларускае зямляцтва. За гэты час студэнты з Беларусі, якія навучаюцца ў шасці вуні Львова, неаднаразова збіраліся на сяброўскія сустрэчы, літаратурныя вечары.

Цяпер яны прытуляцца адзначыць юбілей імясціна беларускай літаратуры Максіма Багдановіча. У гэтых урачыстасцях самы шырокі ўдзел прымуць і украінскія сябры.

Многія сувязі ідэючы М. Багдановіча, даследчыка славяншчыны, з украінскай зямлёй. Паэзія перакладчыка і даследчыка твораў Т. Шаўчанкі, І. Франка і іншых украінскіх паэтаў і празаікаў адрозніваецца шырокай водгук у украінскіх літаратурных колах.

Урачыстасці, прысвечаныя 75-годдзю з дня нараджэння вялікага беларускага паэта, пачаліся. Ныдаўна ў Львове адбыўся літаратурны вечар, прысвечаны яго памяці. Студэнты-беларускі Марыя Ягоўдан, Галіна Антановіч, Валыяна Коўтун чыталі на вечары вершы Максіма Багдановіча. Студэнт паліграфічнага інстытута беларус Рыгор Фралоў напісаў цудоўны партрэт паэта.

Дзяржаўны рускі драматычны тэатр БССР імя М. Горкага свой новы сезон адкрыў пастаноўкай п'есы М. Шатрова «Шостае ліпеня». Спектакль адрозніваецца прыцяглівай гукавой і тэатральнай грамадскасцю. У ім паказан адзін з вострых момантаў барацьбы леміскай партыі за мір, за захаванне і ўмацаванне Савецкай улады ў першы год пасля Кастрычніка. На здымку: сцэна са спектакля. Ул. І. ЛЕ-НІН — артыст А. ДАБРОЦІН, Ф. Э. ДЗЯРЖЫНСКІ — артыст І. КАМАРОУ, Я. М. СВЯРДЛОУ — артыст П. БУДЗЯК.

Фота В. АЛІНА.

Творчыя партрэты

ДЭБЮТАНТКІ

У ДЗЯЦІНСТВЕ Аня Бяцко любіла танцаваць. На ўсходзе Буэнас-Айрэса, дзе жылі ў той час яе бацькі, існаваў невялікі клуб рускіх эмігрантаў. У ім было некалькі гуртоў мастацкай самадзейнасці, сярод іх і танцавальны. Адной з самых актыўных удзельніц гэтага гуртка стала Аня.

Праз некалькі год Аніны бацькі вярнуліся на радзіму, у Беларусь. Тут здольнасці дзяўчынкі змагі раскрыцца цалкам. Аня паступіла ў Беларускае харэаграфічнае вучылішча.

Пачаліся гады вучобы. Гісторыя тэатра, гісторыя балета, музыка, гісторыя выяўленчага мастацтва, майстэрства акцёра — кожны з гэтых прадметаў быў вельмі важным і патрэбным для будучага артыста. Але самымі любімымі былі, зразумела, урокі класічнага і народнага танца.

Спачатку, як азбуку, вивучалі асобныя рухі, элементы, якія паступова складаліся ў цэлыя танцавальныя фразы. Хутка Аня ўжо танцавала на сцэне Беларускага акадэмічнага тэатра оперы і балета — разам з іншымі навучэнцамі яна выконвала беларускі народны танец «Мядзелца» ў балете «Мара». Гэты спектакль назаўсёды запомніўся Ані.

І справа не ў тым, што гэта было першым выступленнем у тэатры: тэма яго была вельмі сугучнай Анінай душы, а лёс гераній-эмігранткі Марыі ў

многім пераклікаўся з біяграфіяй Ані. Здоўга да свайго выхаду приходзіла Аня на сцэну і, стоячы за кулісамі, уважліва сачыла за кожным рухам Марыі. Разам з гераніяй яна перажывала яе няудачы, радавалася яе поспехам, ажыццяўленню мары.

Збывалася і мара Ані. З кожным годам удасканалваўся яе майстэрства. Асабліва падобалася Ані народныя танцы. Прыцягвала магчымасць паказаць у іх нацыянальны характары, прыцягвалі пошукі розных выканаўчых адценняў.

З вялікім настроем выконвала яна рускі танец «Слатканне». Горда, непрыступна, яна, здавалася, не звяртала ніякай увагі на свайго кавалера. Але тэм танца рабіўся больш хуткім, яго рытмы набывалі дакладнасць, пругкасць, і Аня, нібы не стрываўшыся, задорна адбівалася аб самай частку, пачынала пераплясці, прымаючы выклік, кінуты партнёрам.

Зусім іншыя фарбы былі патрэбны для цыганскага танца. І Аня танцавала тэмпераментна, шырока. Не адрозніваўся ўдалося знайсці правільны характар выканання. Давялося доўга рэцэпіраваць, адпрацоўваць і правярць кожны рух, позы гэтага танца, перш чым выйсці на сцэну.

Працэлі гады вучобы. І вось ужо засталася зздаў апошнія экзамены, выпускныя

сталіцы Турцыі Стамбуле. Люда выконвала ў Стамбуле некалькі канцэртных нумароў. Сярод іх быў «Паміраючы лебедзь» Сен-Санса. Гэты нумар на кожным канцэрте даводзілася выконваць двойчы. Журы фестываля высока ацаніла выступленні Л. Бржазоўскай і іншых навучэнцаў, прысудзіўшы ім першы прыз за лепшую тэхніку выканання.

У рэпертуары Люды многа канцэртных нумароў. Тут і харэаграфічная мініяцюра «Палючыні і пушка» (музыка Грыга), вальс Шапэна, па-да-дэ з балетаў «Лебядзінае возера» і «Карсар». Творчай індывідуальнасці маладой балерыны бліжэй за ўсе лярчыныя партыі. У іх найбольш поўна праяўляюцца магчымасці Люды.

А. КАЛЯДЭНКА.

Маладыя артысткі балета Л. БРЖАЗОУСКАЯ і А. БЯЦКО. Фота Ул. КРУКА.

ПЕСНЮ ЗАБІЦЬ НЕЛЬГА...

Кулямётная чарга, другая, трэцяя. Выбіты шыбы, дзверы—рышта. Стралялі ў дом, дзе жыўе песня.

Стралялі ў песню... Гэта здарылася на ўсходзе Буэнас-Айрэса. З вокнаў невялікага дома чулася песня. Яе спявалі маладыя, гарачы голас. Гэта была песня пра каханне хлопца да дзяўчыны, пра каханне, якому не судзяцца здоліць два сэрцы, якія імкнуцца адно да аднаго.

хлопцам з раіца. «Не дазваляй ёй пакідаць» — першая напісаная мною песня.

Цяпер Дзіну Рыду 28 год. Ён паэт, кампазітар і выканаўца многіх песень: лярчыных і палітычных, джэзавых і сімфанічных.

— Я зму, што спяваць не мае права ганяцца сваім голасам. Голас спявака — гэта яго сумленне. Нельга спяваць адным голасам, якімі б унікальнымі ні былі твае галасавыя звакі. Песня нараджаецца ў сэрцы і з сэрца павінна зыходзіць.

Такое мастацкае крада Дзіна Рыда. І ён першы лярчы амерыканскі спявак і кінаакцёр Дзіні Рыда, які жыў у Аргенціне і гаспадарыў цяпер у Савецкім Саюзе. — Калі мне было шаснаццаці, а ёй пятнаццаці, банкі масі дзяўчыны—багатыя людзі — лаваранілі нам, сустрэкалі: бо я быў усяго толькі

сэрца і розуму, так загадавае мне маё грамадзянскае сумленне, — гаворыць Дзіні.

Дзіні Рыда — грамадзянін і артыст. Якая з гэтых дзюх асноў пераважае? Цяжка адказаць на гэтае пытанне, бо, як у кожным сапраўдным артысце, мастаку, у Дзіні Рыда абедзве яны зінтаваныя. Бо сапраўдны мастак, артыст — заўсёды грамадзянін. Без гэтага няма мастацтва: калі мастак перастае быць грамадзянінам, ён перастае быць мастаком.

Нешпадкава ў нас у краіне Рыда назваў «топ-сінергам» — «цудоўным спяваком» у адрозненні ад «ноп-сінерга», што азначае «папулярны, які выконвае папулярныя, лёгкія песенькі». Дзіні Рыда, як правіла, не радзіў у фонд міру, у фонд барацьбы в'етнамскага народа за незалежнасць.

— Такі загад майго сэрца і розуму, так загадавае мне маё грамадзянскае сумленне, — гаворыць Дзіні. Дзіні Рыда — грамадзянін і артыст. Якая з гэтых дзюх асноў пераважае? Цяжка адказаць на гэтае пытанне, бо, як у кожным сапраўдным артысце, мастаку, у Дзіні Рыда абедзве яны зінтаваныя. Бо сапраўдны мастак, артыст — заўсёды грамадзянін. Без гэтага няма мастацтва: калі мастак перастае быць грамадзянінам, ён перастае быць мастаком.

ГОРАД НАШ ЛЮБІМЫ...

Два разы нарадзілася наша цудоўная сталіца — горад Мінск. Адзін раз — дзевяць стагоддзяў назад, другі... Мінчане старэйшага пакалення памятаюць, як нараджаўся другі раз іх родны горад. Нараджаўся з руінаў і папалішчаў, што пакінулі пасля сябе акупанты. «Мы адновім цябе, родны Мінск!» — гэта быў не лозунг, гэта быў заклік сэрцаў людзей, якія ішлі на вялікую будоўлю з тачкай і кельмай, з рыдлёўкай і ломам...

Так нараджаўся новы Мінск... Мінск, якім мы сёння яго ведаем. Шырокія плошчы і вуліцы, магнутыя, слаўныя на ўвесь свет прадпрыемствы, выдатныя інстытуты, школы, установы культуры... Цудоўны сённяшні дзень Мінска, а яшчэ больш цудоўнае яго заўтра. Маладым, вясёлым, звонкім ідзе горад насустрач свайму 900-годдзю. Новымі поспехамі ў працы, у развіцці навукі, культуры і мастацтва сустрэнуць мінчане гэтую падзею.

Вось што расказавае старшыня выканкома Мінскага гарадскога Савета дпутатаў працоўных, старшыня аргкамітэта па падрыхтоўцы і святкаванню 900-годдзя Мінска Васіль Іванавіч Шарану:

— Свята нашага горада будзе асабліва адметным: яно супадае з такімі значымымі падзеямі, як падрыхтоўка да 50-годдзя Савецкай улады і 100-годдзя з дня нараджэння Ул. І. Леніна. Вось чаму падрыхтоўка да 900-гадовага юбілею Мінска — ён будзе адзначана ў маі наступнага года — гэта састайная частка вялікай падрыхтоўкі да слаўных рэвалюцыйных дат.

Свой юбілей наш старажытны горад сустрэне яшчэ больш маладым. Вось некаторыя планы яго будавоў. У 1966 — 1967 гг. у Мінску мяркуецца будаваць за кошт дзяржаўных капіталаўкладанняў, нецэнтралізаваных сродкаў, сродкаў кааператываў 850 тысяч квадратных метраў жыллой плошчы. За гэты час намаяецца здаць у эксплуатацыю школ на 11 700 месцаў, балычкі на 600 ложкаў, дзіцячых садоў і ясляў на 9 500 месцаў. У асноўным завершыцца газіфікацыя дзяржаўнага жыллага фонду, камунальна-бытавых і прамысловых прадпрыемстваў. Планаўца ў дзень 50-годдзя

Вялікага Кастрычніка закласці першыя цагляны Палаца культуры і навукі беларускага народа. На Цэнтральнай плошчы будзе ўстаноўлены манумент-абеліск у гонар перамогі Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. Будзе пабудавана летняя пляцоўка на 25—30 тысяч гледачоў у раёне парку Перамогі з эстрадай для правядзення свят народнага мастацтва. Ужо разгледжана праектная дакументацыя на будаўніцтва павільёна-філіяла Дзяржаўнага музея БССР у раёне Мінскага замчышча. Канцэртная эстрада на дзве тысячы чалавек адкрываецца ў дзіцячым парку культуры і адпачынку імя Горкага. У гонар зямлянаў будзе закладзены гарадскі парк са спартыўным комплексам. У 1966—1967 гг. мяркуецца пабудавать 22 студыі, не менш як 10 плавальных басейнаў і тры спартыўныя залы.

У канцы гэтага года расчыніць дзверы кінатэатр на 1000 месца па вуліцы Талбухіна. Летні кінатэатр «Радуга» будзе пераабсталяваны ў шырокакрэнавы, адкрывае кінатэатр на 600 месцаў у мікракраіне па вуліцы Арлоўскай.

А цяпер аб самой падрыхтоўцы і правядзенню юбілею. Усёй гэтай работай кіруе спецыяльная створаны аргкамітэт. У яго ўвайшлі прадстаўнікі партыйных, савецкіх, грамадскіх арганізацый, дзельцы культуры, літаратуры і мастацтва. Аргкамітэт распрацаваў канкрэтныя планы, мерапрыемствы па падрыхтоўцы і правядзенню свята. Я не маю магчымасці спыніцца на ўсім іх, а таму скажу пра найбольш значныя. Тым больш, што гэтыя планы, мерапрыемствы з цягам часу будуць, магчыма, мяняцца, даўняцца, удакладняцца.

Аргкамітэт па падрыхтоўцы і святкаванню 900-годдзя Мінска, Саюз архітэктараў і Саюз мастакоў БССР аб'явіў адкрыты конкурс на распрацоўку эскізаў зямельных свята, памятнага медаля і юбілейнага значка.

У апошні час грамадствам вызкавае думку, каб нашы гарады мелі свае гербы. Цяпер вырашаецца пытанне аб правядзенні конкурсу на лепшае выкананне герба Мінска. Будзе аб'яўлен конкурс і на лепшы літаратурны, мастацкі, музычны твор, прысвечаны Мінску.

— Які прыгожы горад! — гаворыць суачыніца з Бельгі Н. КІРЫЛАВА, якая разам з дачкой Ленай наведала Беларусь. Фота М. ІВАНОВА.

